

„Edinost“
 Pobja enkrat na dan, razen sedelj iz
 razpisov, ob 4. uri zvečer.
 Narodna značka:
 za celo leto 24 kron
 za pol leta 13 „
 za četr leta 5 „
 za en mesec 2 kroni
 »arodno e plačevati naprej. Na na-
 ročno brez priložne naročnine se uprta
 do ožja.
 P. tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
 san-ene številke po 5 stotink (5 avč.);
 lica T ta pa po 8 stotink (8 avč.).
 Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
 se računajo po vrstah v petito. Za več-
 kratno naročilo s primernim popustom
 Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
 mači oglasi itd. se računajo po pogodbi
 Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu
 Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo
 Rokopisi se ne vračajo.
 Narodno, reklamacije in oglase spre-
 jema upravljalstvo. Narodno in oglase
 je plačevati loco Trst.
 Uredništvo in tiskarna se nahajata v
 ulici Carintia št. 12. Upravljalstvo, in
 sprejemanje inseratov v ulici Molin
 piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijski lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu

Boj za in proti dvojezičnim napisom na novi železnici istrski.

Na drugem mestu konstatujemo, da se tukajšnja dnevnika »Trieste« in »Avanti« nikakor nočeta pridružiti ne vemo ali bolj drzni ali bolj smešni gonji družbe Piccolo mestni magistrat tržaški-oligarhija istrska z Bennatijem na čelu, proti par dvojezičnih napisov ob novi istrski železnici.

Rečena dnevnika se sicer držita svojega italijanskega stališča in izjavljata, da tudi njima bi bilo ljubše, ako bi v našem Primorju ne bilo nikjer drugih nego italijanskih napisov. Vendar se jima gonja »Piccolova« zdi smešna in nezmisljena, ker treba računati z razmerami, kakoršnje so, in ne, kakor bi si jih želeli.

Argumentacijo v včerajšnjem »Trieste« hočemo posneti jutri. Gorke pa, ki jih je včerajšnji »Avanti« metal signorom v lice, najdejo čitatelji navedene že med današnjim tržaškimi vestmi.

V razpravo je z lepim člankom posegnil tudi »Agramer Tagblatt«, ki na podlagi zgovinskih dejstev dokazuje veljavnost in upravičenost izlasti onih dveh krajevnih imen, radi katerih so se oligarhi najbolj razsrdili: slovenskih označenj Milje in Koper.

Uvodoma omenja zagrebški list, kako razburjenje je zavladalo med iredentovci radi te »krivice«, kako agitirajo po vsej Istri, kako je slavni Bennati brzojavil na Dunaj poslanecem, naj store potrebne korake v odvrnitve te »katastrofe«, kako so dobili potem od strani ministerstva nengoden odgovor in kako je Bennati sam bežal na Dunaj.

Ako bi bila Istra res italijanska dežela, potem bi že mogli umeti in tudi odobravati to agitacijo. Ali Istra ni italijanska dežela! V tej pokrajini sti dve tretjini prebivalstva slovenski. Železnica je bila zgrajena s prispevki dežele in občine, ter z denarjem ljudi obeh narodnosti. Nič ni torej bolj naravnega in pravičnega, nego to, da so se priredili dvojezični napisi. Le pripomniti bi bilo tu z vso pravico, da bi bilo jeziku večine prisojati prvo mesto.

Kar se pa dostaje Milj in Kopra, treba konstatirati, da naše ljudstvo rabi le to značenji. Staro mesto »Castrum Muglae«, od katerega je prišlo laško ime »Muggia«, ne obstoji več že davno. V letu 1283 se je mesto energično branilo proti gospodstvu Benežanov, a v letu 1353 je je popolnoma uničil vojskovodja druge italijanske republike, voj-

voda Doria Genoveški. Na lieu starega mesta, ali bolj proti obali, je bilo sezidano sedanje mesto Miljn, ki je bilo v letu 1511 v posesti kneza Krsta Frankopana!

Označenje »Koper« pa je veliko stareje nego ime »Capo d'Istria«. V IX. stoletju je bil Koper na mesto Pulja proglašen glavnim mestom Istre ter je vsled tega dobil ime »caput Istriae«. Označenje Koper pa datira že iz 4. stoletja. Isto je nastalo iz starolatinskega imena »Capis«, katero ime je bilo v letu 568 spremenjeno v »Justinopolis« in sicer bizantinskemu cesarju Justinusu II. na čast. Dočim pa je bilo latinsko ime kmalu pozabljeno, se je pa slovansko vzdržalo, in to je v dokaz, da je bil slovanski življenj že takrat jako močan. Nobenega dvoma ni, da so Slovani, dospeli v svoja sedanja selišča, obljubili tudi Istro in da so latinsko ime »Capris« spremenili v Koper. Italijansko novinstvo pa bi hotelo uverjati, da sta »Koper« in »Milje« eksotični imeni, kateri so se le slovanski agitatorji iznašli v najnovejšem času, da bi Istro poslovanili.

Tako stojimo sedaj pred novim vprašanjem, ki dviga mnogo prahu in ki grozi, da zadobi istotako velike dimenzije, kakor jih je zadobilo svoječasno vprašanje glede hrvatskega gimnazija v Pazinu in radi dvojezičnega napisa na sodnem poslopu v Poreču. Tedaj so Italijani uprizorili pravo ustajo in vlada je — žal — odnehala. Ali se tudi sedaj pokaže tako odjenljivo? To bi bila neodpustna pogreška, kajti ne dvomiti na tem, da Italijani tako hrupje le zato, ker se nadejajo, da bo vlada tudi sedaj isto tako slabotna, kakor je bila tedaj.

Vprašanje je jako simptomatično v trojnem pogledu: v dokaz je o veliki napetosti, ki jo je zadobil narodni konflikt v Istri; v dokaz je o nasilnem in krivičnem čustvovanju iredentovcev; in v dokaz o strašnem pritisku, pod katerem trpe Hrvatje in Slovenci v Istri.

»Agramer Tagblatt« stavlja potem vprašanje: In kdo je kriv na tem? Kdo je kriv, da so mogle dvojezične table, katerih prireditel odgovarja le zahtevam pravičnosti, provzročiti tako razburjenje duhov, da niso izključeni celo resni konflikti?

Odgovor zagrebškega lista na ti vprašanje je: »Nikdo drugi, nego tista nedoločna, vedno sem in tja omahujoča politika dunajske vlade, ki se boji nastopiti edino pravično pot ter zadovoljiti legitimnim aspiracijam Hrvatov in Slovencev! Vlada koketira z ir-

redentisti, da bi jih potolažila; iredentisti pa vidijo v tem le slabost vlade in — zlorablja jo isto!

(Mi ne bi se hoteli povsem identificirati s tem odgovorom. Po velikem delu odgovarja sicer resnici. Res je, da se vlada boji biti odločna proti iredentistom, res je sicer, da se na vse možne načine trudi, da bi iste tolažila, in res je tudi, da iredentovci prav pošteno izkoriščajo to usodno, zgrešeno taktiko vladino in se po vrhu še rogajo tej slepoti. Ali vzroka tej nesrečni politiki vendar ni smeti pripisovati le boječnosti in slepoti vladnih mož, ampak tudi in celo v prvi vrsti... No, za danes napravimo piko, ker se stvar ne da povedati tako na kratko. (p. uredništva »Edinosti«.)

TRST, dne 5. febr. 1902.

Velikemu biskupu in velikemu Slovanu. — Josip Juraj je slavil včeraj osem in osemdeseto obletnico svojega rojstva! Osem in osemdeseti rojstni dan! Koliko jih je, ki se niso zrušili že pod veliko manjo težo let?! Malo, jako malo je takih izvoljencev. A Strossmayer nosi to breme — mlad na duhu, mlad v čustvovanju, mlad v srcu, mlad v svoji brezmejni ljubezni do nas vseh, ki smo sinovi rodbine slovanske! Ta ljubezen je sveta, ker se jo posvetila dejanja, nepregledna vrsta činov, ki se združujejo v gloriole nevenljivega bleška okolo glave velikega biskupa.

Osem in osemdeseti rojstni dan v — mladosti duha. Kolika milost! Kakor da hočejo nebesa kazati nam svojo posebno milost, podelile so to milost Josip Juriju, čegar življenje je v slehernem trenutku svojem za nas dragoceno, blagoslovljeno, ker se nam zdi, da je po njem simbolizirana varnost in gotovost našega narodnega življenja.

Nam vsem! Koliko bolj narodu hrvatskemu! Ravno sedaj, ko je po dolgi dobi zmote jelo prodirati v rodoljubnih spoznanje, da do jedinstva naroda more priti edino po koncentraciji vseh poštenih sinov naroda, treba bolj nego kedaj inena, ki naj bo kristalizacijska točka za vse sile naroda! Strossmayer zasluži ime ustvaritelja hrvatske kulture — v tem imenu naj pride tudi do politične konsolidacije! Tega si moramo želeči sosebne mi Slovenci. Narod hrvatski nam je po krvni sorodnosti in po zemljepisni legi v oporo. Čim konsolidiraneja je ta opora, tem varneje je naše položanje, tem izdatneje bomo mogli odbijati sovražni naval. Zato danes z ljubeznijo in spoštovanjem, ki nima

mej, gledamo proti zvezdi, ki nam blesti od Djakova sem, in kličemo: Bog nam Ga ohrani, ki je ponos naš, zaščitnik naš! Slava Strossmayerju!

Politični pregled.

V Trstu, 5. feb. 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila).

Posl. Lemisch (Korošec) je naprosil predsednika gospodarsko-političnega odseka, naj skrbi za to, da se v odseku kmalu dovrši razprava o zakonskem predlogu, tičočem se popolne odprave trgovine na termine.

Zbornica je na to prešla k razpravi o nujnih predlogih, tičočih se katastrofe v Mostu. Prvi je govoril mladočeski poslanec Kaftan, ki je konstatiral, da je v rove v Mostu že l. 1895 udrila voda in da se ni potem nič storilo v to, da bi se preprečile nadaljne nesreče. Nujni predlog socialistov je utemeljeval posl. Rieger, ki je izjavil, da nimajo socialisti nikakega zaupanja v preiskavo, ki jo je zapričela vlada o tej stvari.

Poljedeljski minister, baron Giovannelli je izjavil, da vlada soglašja s tem, da se o tej stvari nujno razpravlja, in da bo vlada skrbela, da se bo preiskava vršila najnatančneje ter da se bodo eventualni krivci strogo kaznovali.

Ko je govoril še ministerjalni svetnik Zechner in več drugih govornikov, bila je nujnost soglasno sprejeta; sprejeli so se istotako tudi predlogi, ki pozivljajo vlado, naj odpošlje v Most, posebno komisijo, ki naj določi vzrok in obsežnost katastrofe. V tej komisiji pa bodo morali biti zastopani tudi zaupniki delavcev. Vlada se pozivlja nadalje, naj skrbi za to, da se o izkopavanju v rovih uvede manje nevaren in polnejši sistem in slednjič naj vlada čim prej predloži zakonski načrt glede montanističnih nadzornikov.

Zbornica je na to prešla v razpravo o nujnem predlogu posl. Herzoga, glede prestopkov, ki so se baje dogodili v plavžu v Vitkovcih in stvari pristojbin na kolekih. Finančni minister je odgovarjal, da so natančna preiskovanja dokazala, da so vse tozadavne obdolžitve neosnovane. Zbornica je nujnost tega predloga odklonila, kakor tudi nujnost naslednjega predloga zahtevajočega, da bi morali posetniki garantirati delavcem osebno varnost, dokler bi isti delali v rovih.

sem iz svoje sobe šla sem k tebi. Omahovala sem, omahovala, ali kaj hočeš? Mora biti je zaključila Klara jecljaje.

Ladislav, opirajoči se na svojo mizo, je poslušal nemim obupom Klarine besede; mišice njegovega lica so drhtele silovito.

»Seveda, plačati se mora!« je rekel Dobranič zamolklim glasom. Zatem je sel, bled in nem, odprl tajen predalček pisalne mize ter izvadil iz istega šest omotov bankovcev. Predavši iste Klari je rekel mirno:

»Evo, šest snopičev! V vsakem je sto desetakov. Preštej jih dobro. Pred kratkim si mi bila namignila, kako rada bi imela tisti krasni vinograd pri sv. Duhu z vilo; to da bi dobro služilo tvojemu zdravju. Jaz sem se bil že pogodil za ta vinograd, hotel sem sezidati tudi krasno hišo. Denar je bil že pripravljen. To je imel biti dar za tvoj prihodnji god. Sedaj, seveda, moram odstopiti od pogodbe, sedaj ne morem izpolniti tvoje želje. Nesrečne karte so ti odnesle vinograd in vilo... To mi je žal, jako žal, Klara.«

(Pride še.)

PODLISTEK.

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevel M. C-tič.

II.

Nekega dne predpoludne, po taki zabavi, ko je Ladislav ravno proučeval neka važna vprašanja o kmetijstvu, ki so se imela reševati na prihodnjem ogrskem saboru, so se vrata njegove sobe naglo odprla in v sobo je stopila gospa Klara.

Bila je nenavadno bleda in skoro potrta. Nočne zabave navadno niso ubijale Klare ter se njena bledost ni mogla pripisovati nočnemu bdenju. K temu niso nikoli na njenem lieu videl plahosti ali potrtosti.

Podžupan se je nekoliko začudil. Klara je stopala polagoma proti njemu in je rekla, podavši mu roko:

»Dobro jutro, dragi Dobranič!«, in potem je sela poleg njega na stolico.

»Dobro jutro, draga Klara!«, je odgovoril Lacko uljudno. »Kako nenavadno rano si vstala danes? Kaj je povod temu, da si me poiskala v moji sobici?«

Klara je molčala nekoliko trenutkov, potem pa je spregovorila s težko muko:

»Imaš-li važnega opravila dragi Lacko? Utegneš-li poslušati me?«

»Čemu to vprašanje? Razgovor se svojo milo ženo mi je vsikdar najnujnejši posel. Poleg tega mi ni mari za nič drugega.«

»Dobro Lacko«, je iztisnila Klara, »prišla sem te nekaj prosit. Ne jezi se! To je prva prošnja, odkar sva se vzela.«

»Drage volje, govori!«

»Ti se torej ne boš jezil?«

»Ne, se ne bom.«

»Prosim te, daj mi šest tisoč goldinarjev.«

»Šest tisoč?«, je osupnil Lacko, prosim te, v kateri namen. Svota ni mala.«

»Res, velika je, ali jo moram imeti.«

»Ali povej vsaj, čemu?«

»Povedati ti hočem«, je odgovorila žena drhte. »Sinoči je bila pri meni družba, kakor tudi sam veš. Bila sem izredno dobre volje, gorela sem od veselja. Plezalo se je, pilo se je, pa se tudi — — —«

»Kartalo?!« je skočil Dobranič kvišku prebledivši.

»Da«, je prikimila Klara, »imela sem samo dva tisoč svojega denarja pri sebi. V kratkem času sem izgubila vso gotovino.«

»Pa?«

»Pa sem igrala dalje.«

»Ali res? Za ime božje!«

»Da, res sem izgubila 6000 goldinarjev, katero svoto moram položiti v 48 urah. Ne vem, kaj mi je bilo, glava mi je gorela, svet je blestel pred menoj, neka vročina me je spopadla, hotela sem dobiti, veliko denarja dobiti, pa sem izgubila več nego vse.«

»Klara! Klara!«

»Tudi sam vidiš, da moram plačati. Razun tebe nimam drugega pribežališča. Moj oče mi je vedno pošiljal denarja, polno, veliko; v zadnjem pismu pa mi je pisal, da mi za dlje časa ne bo mogel poslati več ni novčiča. Slabe letine od več let da so mu uničile vse gospodarski dohodek. On da je moral najeti za gospodarstvo izdatno svoto, pa si je moral izposoditi tudi za-me. Pol svojega premoženja je zastavil za 30 let. Vidiš, nisem imela nikogar, k kateremu bi se zatekla, razun — tebe. Veruj, meni je bilo, kakor da hodim bosonoga po razbeljenem železu, ko

V razpravi o nujnosti tega predloga je govoril posl. Fressl v češkem jeziku. Na to je zbornica prešla na dnevni red ter je posl. Popowski poročal o zakonskem načrtu, tičočem se kontingenta novincev.

Prihodnja seja bo v soboto.

Slovenci naj zopet odjenjajo! Kako temeljito je v tej državi vse postavljeno na glavo: logika, mišljenje, računanje in izvajanje sklepov, ter po takem tudi vsi pojmi o pravičnosti in krivici, o mojem in tvojem, nam dokazuje apel, ki ga čitamo v zadnji »Reichswehr« na adresu slovenskih poslancev: apel, naj se tudi to pot oziroma na celjsko vprašanje pokažejo mirne, trezne! Menda že sedaj, predno smo izgovorili daljno besedo, ne dvomi nikdo, da se tu zahteva od naših poslancev, naj — odjenjajo!! Tudi na tem ni dvomiti, da je apel došel iz nemških konservativnih krogov. To treba poudariti, kajti to ravno je značilno, da si tudi taki krogi, ki se radi ponašajo se svojo namišljeno krščansko pravičnostjo, prireajo tako čudno logiko, oziroma dvojno pravo: eno za teorijo, drugo za prakso. Slovenci imajo sicer prav in to se jim priznava v teoriji; v praksi pa se zahteva od onega, ki nima še nič ali le malo, naj odjenja onemu v prilog, ki ima že vse!! Kdor ima le mirvo razuma, more videti, da na postavljeno premiso prihaja zaključek, ki je tako primeren, kakor je n. pr. prijeten udarec s pestjo na oko.

Da čujemo torej, kako meditira nemški konservativci v »Reichswehr«!

On umeva dobro razburjenje Slovencev radi resolucije Stürgkhove glede celjskih vsporednic, ako se hoče v tej resoluciji videti narodno-politično šahovno potezo Nemcev.

Ako se hoče! Mi konstatujemo tu, da je v razpravi o naslovu »visoke šole« v prorešnem odseku eden nemških govornikov izrečno povdarjal, da vprašanje češke univerze za njih ni le kulturno, ampak tudi eminentno narodno-politično vprašanje! Istotako se more trditi apodiktčno, z absolutno gotovostjo, da hočejo štajerski Nemci s Stürgkhovo ponudbo doseči narodno-politično uspeh!! Pa saj mož v »Reichswehr« priznava sam, da se s predlogom Stürgkhovim zasledujejo tudi narodni in politični interesi in da bi se premeščenje slovenskih gimnazijev moglo občutiti kakor napad na posestno stanje in kakor — provokacija.

Ali čim je mož zabelčil to, se mu je pa njegova logika hitro zasukala prav paklensko — nelogično! Za Nemce je to narodno-politična poteza in oni zasledujejo tu narodno in politične interese Slovencev, zato pa naj Slovenci gledajo in vidijo tu le kulturno vprašanje! In če hočejo biti tako dobri, da sodijo stvar s tega stališča, potem pa naj ga ubogajo in vidijo mastno odškodnino, ki se jim ponuja, ako — kapitulirajo pred označeno šahovno narodno-politično potezo Nemcev!!

Slovenci ve torej, pri čem je in kaj mu je storiti! On ima sicer prav, ali odneha naj od tega prava, da bo pomirjen oni, ki nima prav!

Ali da vidimo, kakova je ta mastna odškodnina, ki se ponuja Slovincem! Slovenci zahtevajo vseučilišče. Če pa hočejo imeti slušateljev, morajo imeti više gimnazije. Do višega gimnazija pa morejo priti le od nižega gimnazija. A ker se jim za odpravo vsporednic v Celju ponuja samostojen nižji gimnazij, ki bi se mogel kedaj razširiti v viši, ne bi se Slovenci smeli pomisljati, ampak kar z obema rokama bi morali zagrabiti, kar jim ponuja grof Stürgkh se svojo »šahovno potezo«. Radi bodočega vseučilišča v Ljubljani naj se mi torej odpovemo vsporednicam v Celju, naj privolimo, da za dva zavoda dobimo — jednega?!

Kakor videte, nam je konservativni mož pokazal jako visoko, na vseučilišče, da nam more nizko, pri nižjih gimnazijalnih razredih — jemati!! Iz samostojnega nižjega gimnazija v Mariboru da nam utegne postati viši! No, to umejemo tudi mi — vzlic temu, da nimamo vseučilišča —, da iz malega raste veliko, iz nižjih viši gimnaziji! Ali kje so garancije, da se res izvrši ta logični proces?! Kje je garancija, da grof Stürgkh danes jutri ne izvrši slične »narodno-politične šahovne poteze« proti istemu samostojnemu nižjemu gimnaziju v Mariboru, katerega nam danes ponujajo in na katerega se je postavil tudi konservativni mož v »Reichswehr«, da nam tam v nedogledni daljavi kaže na prelepo krajino — slovenskega vseučilišča?!!

Radi vseučilišča nam torej hočejo gimnazijalne razrede — krčiti!

To je tista logika, ki pleše po glavi in ki v zaključku članka v »Reichswehr« najprej priznava Slovincem — oziroma na čudne politične boje zadnjih let — potrebo skrajne previdnosti, a potem zahteva od njih v isti sapi, naj ne bodo tako nezaupni, naj se ne dajejo zavajati od razburjenja, marveč naj se pokažejo trezne v tem zmislu — da odjenjajo in vsprejmejo, kar jim nudi grof Stürgkh. In da bo efekt izdatnejši, je mož v »Reichswehr« napravil pred našimi poslanci najgloblji poklon: »Slovenci so vsikdar dolejš v vseh najtežavnejših situacijah kazali tako mirno in trezno vedenje, da je tudi sedaj pričakovati od njih, da bodo trezno upoštevali okolnosti, na katere se jih opozarja od prijateljske strani.

»Prijateljska stran« — to treba priznati — je našim poslancem namazala okolo ust dovolj sladkega medu, da bi tem laglje pogoltnili čašo pelina, ki jim jo usiljuje grof Stürgkh in jo uljudno ponuja tudi — prijateljska stran! Da, »trezni« so bili naši poslanci tudi v najtežavnejših situacijah! Zato pa smo iz vsake take situacije izšli tepeni, zato smo, mesto da bi napredovali, zgubljali še od tistega, kar smo si prej pridobili s težko muko; in, kakor kaže, bomo zgubljali še. Koliko bojov je trebalo radi Celja, koliko družega so morali Slovenci puščati na strani, kolikemu se odrekatii ravno radi Celja — a sedaj naj bi se odpovedali vsporednicam v Celju za kompenzacijo, ki — visi v zraku in pa morda za to, da si ohranimo glas politikov, ki tudi iz najtežavnejših situacij znajo heroično izhajati — brez vseh plov! »Prijateljska stran« je tako prijateljska, da želi iz aree, da si tudi sedaj ohranimo glas take »treznosti«! Da, da, nemški konservativci so nam od nekdaj — prijatelji, od tedaj, ko smo jim v Hohenwartovem klubu delali tlako, pa do danes, ko pomagajo — liberalcu grofu Stürgkhu!! Kadar koli je bil trenotek, da bi (kar bi morali, ako so res prijatelji) pomagali zavrti kolo nam v prid, so pa vsikdar posegli v kolo in zajeli našo roko, če je hotela kaj storiti! Slovenskim poslancem pa polagamo na srce: Dovolj je bilo »treznosti«! Oni naj izhajajo, kakor vejo in znajo, tudi brez tacihi častnih naslovov; in naj smatrajo za svoje in našega naroda prijatelje le tiste, ki so tudi v »težavnih situacijah« na naši strani! Od države pa naj zahtevajo, naj vrši svojo dolžnost in naj skrbi za kulturne potrebe svojih podanikov.

Slovansko blagotvorniteljno društvo v Moskvi priredi dne 23. aprila st. slavnost v proslavo petdesetletnice slovanske osvoboditljne vojne na Balkanu. — Slavnost se prične z mašo-zadušnico za padle ruske vojake, na kar se polože venci na grobova general-adjutanta Stolipina in vodje prve bolgarske čete, Kalinina. Na to bo imelo društvo v dvorani konservatorija slavnostno zborovanje, na katerem se bodo proslavljali junaki iz tedanje dobe. Po odpevanju kantate slovanskima apostoloma Cirilu in Metodiju na čast, peli bodo rusko, srbsko, bolgarsko in črnogorsko himno. Potem se bosti darovali še maši zadušnici za carja Aleksandra II. in Aleksandra III. — Slavnost se zaključi z banketom.

Vojna v južni Afriki. Kakor poročajo iz Haaga, objavila se je večeraj nota nizozemske vlade angleški vladi, s katero se je prva ponudila za posredovanje med Buri in Angleži. Istotako se je prijavil odgovor angleške vlade.

Nizozemska vlada se je obrnila do Anglije s ponudbo, da pregovori zastopnike Burov, ki se nahajajo sedaj na Nizozemskem, da se isti podajo v južno Afriko in izposlušajo od burskih poveljnikov polnomočje za mirna pogajanja, na kar bi se isti potem zopet povrnil v Evropo. Ako bi bila Anglija zadovoljna s tem predlogom, trebalo bi burskim zastopnikom izdati spremnico, ki bi jim zagotovila varnost pred angleškimi četami.

Angleška vlada pa je oklonila vsako posredovanje druge države in je odgovorila, da se morajo zastopniki Burov obrniti naravnost do angleške vlade, katera odloči potem, da-li se jim more izdati spremnica ali ne. Angleška vlada je v svojem odgovoru še omenila, da ni opaziti, da bi burski zastopniki, ki se nahajajo v Evropi, imeli kak upljiiv na razmere v južni Afriki, marveč da imata vsa oblast v rokah Stejta in Schalkburgher ter da bi bilo najbolje, ako bi se ta dva obrnila na

ravnost do lorda Kitchenerja. Temu da se je že naložilo, naj angleški vladi takoj sporoči eventuelen mirovni predlog burskih načelnikov v južni Afriki. Angleška vlada je vsled tega določila, da se imajo mirovna pogajanja vršiti v Afriki, ne pa v Evropi.

Potovanje burskih zastopnikov iz Evrope v južno Afriko da bi trajalo najmanj tri mesece, med katerim časom bi se vojna nadaljevala po nepotrebnem.

Angleški listi komentirajo odgovor angleške vlade na ta način, da je ista: hotela burskim načelnikom dopovedati, da bi bil vsaki nadaljnji odpor brezvspešen ter da bi so tekom mirovnih pogajanj vsejedno nadaljevala vojna.

Iz Haaga poročajo nadalje, da je nizozemski ministerski predsednik Kuyper vprašal angleško vlado za dovoljenje, da bi mogel burske poveljnike v južni Afriki direktno in brzojavno povprašati, pod kakimi pogoji bi bili isti isti pripravljeni odreči se neodvisnosti burskih republik?

V angleških listih se širi tudi vest o odstopu ministerskega predsednika, lorda Salisburyja.

Tržaške vesti.

Prememba v predsedniški pisarni tržaškega namestništva. Dosedanji vodja predsedniške pisarne tržaškega namestništva g. namestništeni tajnik baron Filip Winkler pozvan je na službovanje v ministerstvo za nauk in bogočastje. Na njegovo mesto pride g. okrajni komisar Edmund Fabiani.

Zopet je pricapljal, naš prijatelj »Piccolo« namreč. Kadar koli se je laška večina v mestnem svetu pošteno blamirala, pa pricaplja gotovo naš židček z lesnega trga ter poskuša pokriti blamažo s tem, da pripoveduje to in ono, česar oni drugi niso povedali in da daje za svetlo nekoliko še neizdanih »argumentov«, katere so blamirani konsilirji stuhtali v moralnem mačku — po prestani blamaži! Ti »Piccolo« vi postfestum-članke so nam vselej najgotovješi dokaz, ne le v to, da so laška gospoda v mestnem svetu zopet doživeli blamažo, temveč, da se te blamaže tudi popolnoma zavedajo. Da dokaže nepotrebnost slovanskih napisov na istrskih postajah, pravi »Piccolo«, da hrvaško in slovansko prebivalstvo ne bo umelo slovanskih napisov in da bi morali n. pr. mesto »pozor na vlake«, postaviti poleg slovenskega napisa še napis: »očjo al treno!« Na to bedastočo res ne vemo družega odgovora, nego da priporočamo »Piccolu«, naj raje on na čelo svojega lista postavi svojim čitateljem svarilni napis: »Očjo al cretinismo del »Piccolo!« Kaj pa naj rečemo na drugo bedasto »Piccolo«-vo trditev, da so se imena, kakor Koper in Milje, porodila v možganih slovenskih agitatorjev?!

Dragi boter »Piccolo«, vam se gotovo prav pošteno meša! No, kdo pa bi tudi zalhteval od madžarskega žida, da bi poznal tukajšnje krajevne razmere? Ako »Piccolovim« čitateljem prija tak židovski švindel, pa jim želimo, naj jim Bog »pčezgna«! Radovedni smo samo, kaj bi nekateri ljudje, katerim je »Piccolo« še vedno uzor vsega žurnalizma, rekli, ako bi tudi mi naše čitatelje hoteli vleči tako za nos, kakor dela »Piccolo«?! — Namenili smo bili temu »Piccolovemu« članku posvetiti daljši odgovor, ali opustili smo to iz več razlogov.

V prvo se je težko o resnih stvareh prepirati z ljudmi, ki tudi iz najresnejših stvari iščejo le svojo — spekulacijo. V drugo pričunjemo danes na prvem mestu poučen članek za — resne ljudi. V tretje se sramujejo »Piccolovih« barlekinad celo drugi laški listi, kakor dokazujejo ponovni nastopi lista »Trieste« in kakor dokazuje tozadevni članek v listu »Avanti«, kateri članek posnemljemo na drugem mestu. Menimo torej, da smo opravičeni dovolj, ako se z notoričnimi spekulanti tudi z najsvetejšimi stvarmi to pot ne prepiramo. Dejstvo pa stoji, da se je laška večina se svojim znanim nastopom v zadnji seji korenito osmešila! To priznava danes vse razsodno laško občinstvo in priznavajo tudi poštenje laški dnevniki, med temi pa osobito že omenjeni »Trieste«, ki sicer vedno povdarja svoje laško narodno stališče! In to nam zadostuje povsem. Ako noče vlada verjeti nam, da je vsa agitacija proti dvojezičnim napisom le perfidna komedija, veruje naj vsaj razsodnim Lahom in kolikor toliko poštenim laškim časopisom!

Kdor seje veter, žanje vihar. Govorč o atéri dvojezičnih tabel izvaja »Avanti«:

»Ali pomislimo vendar: so-li res jedino le Slovani pregrešili proti nam s tema dvema napisoma, radi katerih se dela toliko ropota?! Ali se more vsa krivda navaliti na vlado, ki nadleguje, zbada in celo »kolje«, kakor je emfatično čenčal krivi tribun Edgaredone (Rascovich), to našo neranljivo narodnost?!

Oglejmo si stvar nekoliko natančneje in pomislimo, da-li nismo morda mi sami, oziroma oni bastardi fantalini naše ideje, zagnali kamenje, katero nam sedaj pada na glavo?!

Slovanska agitacija ni bila še zavzela tako obširnih dimenzij; da, reči se more celo, da je v nasprotnem taboru vladala najmirnejša perijoda »blagohotnega pričakovanja«, ko so izvestni »Italijani« (oziroma kramarji italijanstva) že sramotili slovensko in nemško prebivalstvo — vedno za narodno idejo — s čini, ki so bili veliko bolj žaljivi, nego jedna dvojezična tabla!

Kdo je n. pr. pokvaril imena Postojna v »Postumia«, Boljane v »Bagnoli«, Sežana v »Cesiano«, Trebče v »Trebiciano«, Padrič v »Padriciano«, Boršt v »S. Antonio«?! In na ta lep način so se imena toliko mest in trgov, kjer je laškega elementa malo več nego nič, barbarično prestavila in tako pokvarjena usiljevala prebivalstvu dotičnih krajev.

Kdo je, ki je barbarični dijalektni besedi »ščavo« dal pomen, ki približno znači človeka, nevrednega vsakršnega spoštovanja, ki je pravi izvržek in podlež ter nore in »sedemkrat prekuhan bebec... in seveda, kdor ima pogrešek, ta ga tudi daje.

In vsemu temu revnemu kmetskemu prebivalstvu, od katerega žuljev živijo bogati in revni Italijani, Nemci, Slovani in vsi drugi »tujci«, ki prebivajo v Trstu, in posebno še našim okoličanom, ki razven tega, da vzdržujejo malo obrt in kmetijstvo, plačujejo, kakor vsi drugi, občinske in državne davke, tem parijem človeške družbe si upate natvezati imena »gostov« in celo usiljencev in tujcev?

Ali povejte nam, kdo je prvi podpihoval ogenj, kdo je prvi prinašal gorivo, da je vedno bolj rasteel plamea narodnega sovraštva?!

»Avanti« očita potem laškim prenapetostem, da bi bili morali skrbeti za gospodarski in kulturni napredek svojega naroda, ne pa vzbujati v njem sovraštvo do družih narodov.

Zaključuje pravi »Avanti«, da Slovani vračajo sedaj le nemilo za nedrago in da so dvojezični napisi le slab preludij ofenzivnemu in defenzivnemu delovanju njihovemu!

Krivi pa so na tem le oni, ki kličejo sedaj grom in žveplo na Slovence in vlado, a ki bi mnogo bolje storili, da bi se bili na svoja prsa, očitaje si: »mea culpa«!

Na »zadnjo besedo« g. Govekarja. Gosp. Fran Govekar v notici »Zadnja beseda«, uvrščeni v sobotni številki »Slovenskega Naroda«, na naša izvajanja v stvari tantijem, zahtevanih po njegovem odvetniku dru. Eirichu za uprizoritev »Rokovnjačev« v Trstu, trdi mej drugim, da je Eirich prevzel njegove »Rokovnjače« in »Desetega brata« početkom decembra, da ni njegova dolžnost pisariti društvom o tem dejstvu, da ga ne brigati dram i prav nič več (?), da je naloga dra. Eiricha, ki ima vse nadzorstvo, poizvedovati, kje in kolikokrat se igra kaka igra, da mu je (Govekarju) šlo pri vsaj stvari le za princip, katerega je končno dognal tudi pri »Edinosti« itd.

Iz vseh teh trditev izhaja pač za vsakogar, da gospod Govekar skuša zavijati stvar z argumenti, ki naj bi slepili one, ki niso čitali ali vsaj ne natančno čitali našega odgovora v 22. številki »Edinosti«. Za razsodno občinstvo bodi gosp. Govekarju ta-le kratki odgovor:

Ako je res, da je g. Govekar omenjena od njega dramatisovana romana Jurčičeva že početkom decembra odstopil (v last ?) dru. Eirichu in da ga dram i ne brigati prav nič več (o čemer moramo jako dvomiti) sta zahtevala vsaj takt in v prvi vrsti praktičnost, da to naznani slovenskemu občinstvu v slovenskih glasilih že radi tega, da se i društva vedela kam se jim je obrniti radi dovoljenja za uprizorjanja omenjenih dram. Sicer smo pa prepričani, da gos. dr. Eirich ne poizveduje, kdaj in po katerih slovenskih malih

mestih in vaseh in od katerih diletantov se igrajo »Rokovajači« in »Deseti brate«, ampak da ga opozarja g. Govekar, — kateri ni odstopil svojih dram gosp. Eirihu, ampak le izročil poslednjemu odvetniški posest iztirjevanja in žuganja s civilnim in kazenskim postopanjem — kje in kdaj se igrati omenjeni drami in katero društvo je »zagrabiti«. Dvomim tudi, da grejo iztirjane tantijeme v žep dra. Eiricha. Kdo pa je povedal dru. Eirihu, da je vodila stvar v Trstu gospa P., ko še mnogi igralci v Trstu niso vedeli tega? Ako je pa bilo gosp. Govekarju le za — princip, pač ni bilo potrebno, da na tako nedelikatno način (in le o tem gre naša pravda) štatura »eksempele« ravno na naših tržaških damah, ki so ga, kakor sam priznava, edine vprašale za dovoljenje. Saj bi bil gosp. Govekar lahko odgovoril tržaškim damam, da jim le eno predstavo dovoljuje zastoj; za druge pa da bodo morale plačati tantijemo, po dogovoru. Vrh tega, bi bil g. Govekar, ako mu je bilo le za princip, lahko objavil v slovenskih listih, da nikdo ne sme uprizorjati njegovih dram brez njegovega dovoljenja in tudi — diletantje ne! S tem bi bil dosegel princip brez takega aparata in nikdo ne bi imel pravice se pritoževati.

To je jedro stvari! Na končno opazko gosp. Govekarja, da »lojalna« »Edinost« ni vsprejela zahvale gospe P., katero je poslednja poslala potem nje mu ter da se dajo terorizirati pač dame, njega pa da ne bo teroriziral nihče, odgovorjamo:

Nikdo in tudi »lojalna« g. Govekar ne bo zahteval, da vsprejme list izjavo, ki, storjena v prvi razburjenosti in v zadregi momenta, obrača svojo ostro proti listu samemu! Od g. Govekarja pa gotovo ni bilo »lojalno«, da je objavil v »Narodu« zahvalo, namenjeno le »njemu«. Kar se pa tiče teroriziranja dam, pač nimam pravice, nam kaj predbečivati isti g. Govekar, ki je na tako sijajen in vspen način dokazal, da je v takih poslih mojster. Nikdar pa ni nam prišlo na um, da bi g. Govekarja hoteli terorizirati — ampak hoteli smo le njegovo postopanje — karakterizirati! Če se pa že hoče govoriti o principu, badi povedano g. Govekarju in njegovim trabantom, da je ravno nam šlo za princip in ne za par »umazanih« kronic, katere itak ne bi bile šle v »naše« žep, ampak v eminentno naroden namen.

To budi v odgovor g. Govekarju in vsem, ki so se nepoklicani mešali v ta spor.

Na adresi slavnega c. kr. poštnega ravnateljstva. Od sv. Ivana smo prejeli: Že pred kakimi dvema leti smo bili ukrenili potrebne korake, da bi pošta pri sv. Ivanu dobila tudi slovenski pečat. Na to smo čakali in čakali, ali odgovora le ni hotelo biti. Videli, da gospoda na poštnem ravnateljstvu ni malo ne mislijo na to, da bi upražili našo prošnjo, smo se slednjič odločili, da naprosimo našega mestnega svetovalec, g. Ivana Marijo Vatovec, naj bi on šel malce poizvedovat na poštno ravnateljstvo. Ali tudi to pot ni bilo povoljnega vspeha. Prebivalstvo pri sv. Ivanu pa je po ogromni večini slovensko! To dokazujejo nastopna dejstva: Tu obstoji že nad 30 let slovensko pogrebno društvo z nad 300 členov in z lastnim domom! Tu obstoje nadalje nastopna društva izključno slovenskega značaja: Bralno društvo, Ciril-Metodijeva podružnica, gospodarsko društvo z lastnim domom, pevsko društvo »Zora«, pevsko društvo »Zvezda«! Tu imamo občinsko šolo brez nikakih italijanskih paralel! Tu je bil vsikdar voljen slovenski kandidat z ogromnimi večinami!

Tu bo menda dokazov dovolj, da je sv. Ivan tako slovenski, da bi moralo biti poštnemu ravnateljstvu v imperativ najelementarnejše pravičnosti, da poštnemu uradu v takem selu da tudi slovenski pečat! Zato tudi ne odnehamo in bomo tirjali in tirjali, dokler ne bo ustrezno naši zahtevi.

Več Svetoivančanov.

Najvažnejša novost! Pišejo nam: V velikem takimenovanem svetovnem novinstvu je navada, ko je obolela kaka velika »glava« (bodi kak cesar, kralj, ali kakov velik učejak), da donesajo dnevna poročila o stanju bolnika. Kakor veliki listi o takih prilikah, tako delajo naši tržaški lahoni sedaj, ko je obolel povsem neznatni Elio Treves. Mi tudi cenimo zasluge tega res usmiljenega Samaritana in se radovoljno pridružujemo željam, izraženim v tržaškem novinstvu, naj bi Bog nesrečnikom ohranil še mnogo let tega edinega človekoljuba med tržaškimi lahoni,

toda poročati o splošnem žalovanju in zani-manju za Trevesa, se pravi stvar pretiravati, da ne rečemo — smečiti!

Iz pred naših sodišč. Včeraj je sedel na zatožni klopi pred tukajšnjim deželnim sodiščem 29-letni Evgenij C. iz Cesena (Italija) obtožen radi vsklika »viva Italia!« Uva-živši razne okolnosti mu je sodišče prisodilo samo teden dni zapore.

Služkinja Ivana S. je dobila včeraj pred tukajšnjim deželnim sodiščem 2 meseca zapore, ker je svoji gospodinjji, Luciji Bonchi, stanujoči v ulici Kandler, poneverila več denarja.

Drobne vesti. Nenadna smrt. Včeraj zjutraj je zadela kap 29 letnega trgovskega agenta Ivana Kobala stanujočega v ulici Belvedere. Zdravniška pomoč je prišla prepozno, ker je bil mladi mož ob nje prihodu že mrtev. Truplo mrtveca so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Zopet eden iz Italije. Po opisu v brzojavki iz Bolzana, ki jo je prejela tukajšnja policija, so pol. agenti Schubert, Žigoj in Debiasi aretirali včeraj 35 letnega Rudolfa G. iz Italije, ki je poneveril nad 400 kron, in katerega ondotna policija išče že več časa. Gosta iz Italije so odvedli v zapore.

Nevesel prihod. Včeraj zjutraj je došel iz Dalmacije v Trst parnik, ki je pripeljal 19 kaznjencev, namenjenih v ječo v Koper in eno žensko pa v ječo v Begunje. Vsi so obsojeni na več let ječe.

Nezvest krojač. Gospod Nikolaj Lozer, stanujoči v ulici Cavazzani štev. 9, je naznanil včeraj na policiji, da je pred časom izročil krojaču Josipu M. velik kos sukna z namenom, da mu napravi obleko, ali sedaj — pravi Lozer — ni videti več ne krojača, še manj pa sukna.

Radi razgrajanja so včeraj aretirali v ulici Pozzo Bianco 40-letnega pijanega težaka Martina S. Na policiji so mu nemudoma odmerili 24 ur zapore. Menda ravno toliko, kolikor je trebalo, da se prespi.

Tatvina. Anton Grča je naznanil na policijo, da so mu v svobodni luk nepoznani poštenjaki ukradli suknjo vredno 58 K.

Radi nevarnega žuganja. — Včeraj so aretirali 38 letnega Alojzija B., stanujočega v ulici Molino grande, ker je nevarno žugal g. Raymond Marchettiju, stanujočemu v ulici S. Mavrizio.

Poskušena samomor. 29 letna Erminija Petarin, stanujoča v Rocolu št. 654, se je hotela včeraj zjutraj usmrtiti s tem, da se je vrgla v neki ondotni vodnjak. Blizuji sosedje pa so jo rešili še o pravem času. — Došli zdravnik je dal premočeno žensko odpeljati v bolnišnico.

Italijanas — poneverjenim denarjem. Včeraj zjutraj sta nadzorajka pol. agentov Schubert in Grandi aretirala 22-1. Josipa Guerini ja iz Mesagne (Italija) in 27-1. Petra Polatella tudi iz Italije, ker sta hotela v menjalnici Neumann menjati poneverjen bankovec od 100 italijanskih lir.

Pri teh dveh italijanskih poštenjakih so našli na policiji — kjer so ju pregledali — še 12 ponarejenih bankovcev po 100 italijanskih lir, 9 ponarejenih bankovcev po 50 ital. lir ter 446 ponarejenih avstrijskih kron. Oba ponarejalca so odvedli v ulico Tigor.

Vzemenski vestnik. Včeraj: topla noč ob 7 uri zjutraj 5° 4 ob 2 uri popoldne 8° 07 C° — Tlakomer ob 7 uri zjutraj 760,2 — Danes plima ob 7.53 predp. in ob 8.59 pop.; oeka ob 2.4 predpoldne in ob 2.13 popoldne.

Društvene vesti.

Nocoj konecno se bo vrnil kostimiran ples, katerega se tako vesele naše dražestne gospe in gospice. Gotove smo, da pridejo tudi naši gospodje v polnem številu, ne glede na vsakdanje prepire, kajti v oigled dejstvu, da je čisti dohodek namenjen slovenskim otroškim vrtem, bodo gotovo stali vzvišeni nad vsemi diferencami v mnenjih, da tako pripomorejo plemenitemu namenu pripravljavnega odbora.

Plesni venček, ki ga pribo lajo soboto, dne 8. t. m., priredi pevsko društvo »Kolo«, združeno z običajnim »Brivčevim« plesom, obeta biti nekaj posebno lepega in zabavnega. Kar se tiče mask, se nam poroča, da doživimo krasnih iznenađenj! Godba bo sestajala iz glasovirja in z nalašč za to priliko sestavljenim orkestrom. — Pevsko društvo »Kolo« preskrbi za pevsko zabavo in tako bo ustrezno vsem: starim in mladim! Kolaši

in njih prijatelji, kakor tudi razni Brivci in Brivčki, so torej opozorjeni!

Občni zbor posojilnega in konsumnega društva v Sv. Križu. Ker prvič sklicani občni zbor ni bil sklepčen, sklicuje se za soboto dne 8. t. m. drugi občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih zadružnikov. Zborovanje prične ob 6. in pol uri zvečer in se bo vršilo v društveni krčmi.

O d b o r.

Na sijajni maskaradi, katero priredi v nedeljo slovenska tržaška mladina v gledališču »Armonia« bo pri blagajni tudi poseben zastopnik društva »Narodni dom«, ki bo sprejemal darove za to prekristno društvo.

Odsek za prireditev sijajne maskarade, ki se ima vršiti v nedeljo, dne 9. febr. 1902 v gledališču »Armonia«, javlja sl. občinstvu, da vstopnice so na razprodajo na sledečih mestih:

»Trgovinska Kavarana«, »Delalsko podp. društvo«, »Tržaško podp. in bralno društvo«, gostilna »pri Francu«, tobakarna Lavrenčič, »Svetojakobska Čitalnica«, »Konsumno društvo pri sv. Jakobu«, »Slovenska čitalnica v Škedaču«, »Narodni Dom« pri sv. Ivanu, prodajalnica Stanko Godine na Vrdeli, »Konsumna krčma« v Rojanu, »Narodni Dom« v Barkovljah. — Lože se razprodajo v »Trgovinski kavarani«. Za pojasnila se je obratiti do zastopnika »Zveze tržaške slovenske mladine«, v »Trgovinski kavarani« od 8. ure zvečer naprej. Denarne svote je naslovljati na Josipa Znidaršiča (poste restante).

Vesti iz ostale Primorske.

× **Slovensko bralno in pevsko društvo »Vodnik« v Dolini** priredi v nedeljo dne 9. februarja 1902 svojo predpustno veselico s petjem, deklamacijo, igro, srečkanjem, godbo in plesom.

O D B O R.

× **Pevsko in tamburaško društvo »Lovor« v Volosko-Opatiji** priredi v soboto dne 8. februarja 1902 v »Zori« v Opatiji koncert s predstavo in plesom.

Razne vesti.

Rezidencijalna palača hrvatskih krajev. »Narodni list« poroča: V sredi Bograda na morju, poleg župne cerkve, na griču, so povodom občinskih del razkrili perimentralne zidine monumentalne zgradbe. Profesor Jelić, poklican brzojavno minole sobote od strani občine, je razpoznal, da je tu odkrit večji del svetlišča trdno in ukusno sezidane cerkve iz stareje srednjeveške dobe ter da ta zgradba pripada tisti skupini, katero je še leta 1650. videl in opisal Žaderčan Ljubavac ter jo označil kakor rezidencijalno palačo hrvatskih kraljev. Profesorju Jeliću je poverjeno vodstvo del in se bo dalje izkopavalo po njegovem načrtu.

Brzojavna poročila.

Iz proračunskega odseka.

DUNAJ 5. (B) Proračunski odsek je nadaljeval razpravo o proračunu ministerstva za nauk, naslov »srednje šole«.

Cesar v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 5. Njegovo Vel. cesar je dospel semkaj danes zjutraj ob 5. uri in 40 minut.

Vojna v južni Afriki.

BRUSEL 5. (B) »Petit Bleu« javlja, da je dr. Leyds danes predpoldne odpotoval v Utrecht k predsedniku Krügerju. Odposlanec svobodne države Oranje, Fischer, je sinoči odpotoval tja.

WASHINGTON 4. (B.) V hiši reprezentantov je stavil Coohram zaključni predlog, da bi predsednika Krügerja povabili, naj obišče Združene države kakor gost dežele in naj se določi svota 25.000 dolarjev, da se pokrijejo stroški obiska.

LONDON 5. Tuk. listi soglašajo v tem, da je nota nizozemske vlade že v naprej bila pogreška in da ni bil možen drugačen odgovor. »Standard« pravi, da glavni znak angleške note je jasna in energična odklonitev kakoršnjegabodi posredovanja in naj je prišlo do kodersibodi. »Daily News« menijo, da je angleška nota brez pogrešk v stilu in tonu, vendar pa obžalujejo, da se je odklonitev izrekla prenačljeno. »Daily Cronicle« pravi, da analiza nizozemskih predlogov že dokazuje njihovo absurdnost.

Gospodu A. Gabrščeku v Gorici.

Ozirom na Vaše notice pod naslovom: »Abderitovstvo in »Edinost« in »Abderitovstvo v naših literarnih razmerah« v št. 14. »Soče« ne bomo odgovarjali iz dveh razlogov.

Najprej izhaja iz omenjenih notice, da Vi vedoma zavijate stvari, kar lahko razvidi vsaki razsodni čitatelj, ki primerja naš odgovor gospodu Govekarju z Vašimi neotesanimi napadi, v katerih Vam nismo in ne moremo biti kos.

V drugo Vam ne odgovorjamo radi tega, ker naš list, kakor organ tržaških Slovencev sploh in političnega društva »Edinost« posebej, se nikakor noče spuščati v polemiko z — osebo.

Naš list služi naši stvari v Trstu ter presoja vse dogodke na Slovenskem sesplošnega slovenskega stališča. Vaš list pa je privatno podjetje, kar nam potrjuje izjava, ki jo prinaša ista številka »Soče«, v kateri se nahajajo zgorje notice in ki se glasi:

»Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke javlja, da odgovarja za članke in dopise v »Soči« le toliko, kolikor so isti podpisani v imenu izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke.«

Vaš list, ki je bil enkrat organ združene slovenske stranke na Gorškem in ki je potem postal organ narodno-napredne stranke na Gorškem, je torej danes, kakor je razvidno iz navedene izjave, le privatno podjetje. Odslej bomo torej razlikovali mej dopisi, članki in izjavami Vašimi in mej onimi izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, katera, akoravno jej služite, noče prevzemati nikake odgovornosti za kozle, ki jih prevračate v svojem listu.

Uredništvo »Edinosti«.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
 z omejenim jamstvom
 naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
 iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
 katera se nahaja
 v Trstu, Via Piazza vecchia
 (Rosario) št. 1.
 na de (sni strani cerkve sv. Petra).
 Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Intelligenten mladenič

išče službo pri kaki tukajšnji (ali tudi na deželi) večji trgovini, kakor praktikanat; iz začetka tudi brez plače. Govori in piše tri jezike. Pismene poučbe, pol nadomestila »Stalno«, naj se pošljejo na upravnistvo »Edinosti« — Tist.

PISARNA

Dr Gregorina in Dr Slavika
 sprejme mladega pisarja z nekoliko odvetniško-pisarniške prakse.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Velikanska rastava pohištva in tapecarij. Izvenredno ugodne cene. X X X
VILJEM DALLA TORRE
 v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
 Moje pohištvo donesnesrečo. —
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
 Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
 T R S T
 TOVARNA: ZALOGA:
 Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
 vogal (šolsko poslopje)
 Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
 Telefon št. 670.
 Velik izbor tapecarij, sreal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
 ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
 Predmeti postavijo se na pa. obrod
 all Zeleznico fraco
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KARLO PERTOT

kamnosek

nasproti pokopališču pri Sv. Ani.

Izdeluje iz istrskega in kraškega kamnja vsakovrstne najnavadnejše do najfinije izdelke.

Priporočila se slavn. občinstvu za vsakovrstne napisne plošče in nagrobne spomenike.

Sprejema naročbe za stavbinske in druga v to stroko spadajoča dela.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

ŠTEFAN CRUCIATTI

ornamentalni kamnosek.

TRST. — Via della Pietà št. 25. — TRST.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in komplciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slane ali žaganega mramorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“
tvrde

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti giedališču „Armonia“

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Odlikovan z dvema zlatimi in bro-
nastimi kolajnam

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angleškem in francoskem vzoru izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Operateur kurjih očes

(kalist)

diplomatični specialis-
Giordani ima svoj ambul-
torij na Korzu št. 23 II.
Ordinuje od 8. predp. do
6. pop. Izvršuje odstra-
nitev kurjih očes in zaraslih
nohtov tudi v najbolj kom-
pliciranih slučajih na poseben način in brez ni-
kakršnih bolečin.

Novi tržaški

pogrebni zavod!

Podpisani ima čast javljati slav-
nemu slovanskemu občinstvu, da je
gor imenovan pogrebni zavod po raz-
nih zaprekah, zopet v narodnih rokah.

Oprave ima take in toliko, da
zamere prirediti vsakovrstnih pgre-
bov. V prodajalnici na lesnem trgu
št. 4 (pred kavarno „Armonia“) ima
strankam na razpolago vse potrebno
za kinčanje mrtvaških odrov, kakor
vence, vsakovrstne svetilce, mrtvaške
obleke, krste sveče itd. Pripravlja
se vsakovrstnih slovanskih napisov
na trakove za mrtvaške vence in se
postreže tudi s pravičnimi nagrobnimi
napisi.

Nadejajoč se, da nas sorojaki
obiščejo pri vsaki žalostni priliki se
belježi udano

Pogrebni zavod.

Jaz fina Csillag

Gospa Ana Csillag!

Prosim, da takoj pošljete šest
lončkov Vašega preskušenega ma-
zila za raščo las na naslov:
Gospa grofica Cavarani-Auersperg
Grad Gleichenberg
pri Gradcu.

Blag. gospa Ana Csillag!

Izvolite mi kretom pošte po-
slati s povzetjem zopet 2 lončka
Vašega izvrstnega mazila za raščo
las.

Splošnovanjem
Emilija pl. Baumgarten,
Steyer.

Gospa Ana Csillag!

p Prosim Vas, da mi kretom pošte
pošljete en lonček Vaše izvrstne
pomade.

Ludv. vit. pl. Ljebig,
Liberec.

Blag. gospa Ana Csillag!

Vaše znamenite pomade prosim
še en lonček

Crof Srečko Conrey,
Dunaj.

Blag. Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi kretom
pošte pošljete Vaše izvrstne lasne
pomade dva lončka.

L. Schweng pl. Reindorf,
c. kr. stotnika sopoga v Pragi.

Gospa Ana Csillag!

Dunaj.

Od Vas poslana mi Csillagova
pomada je izvrstno delovala, in
me vesel Vas obvestiti o tem, da
siramno sem jo malo časa rabila.
Radi izvrstnega delovanja jo bom
toplo priporočala vsem prijateljem
in znancem.

Adela Sandrock,
gledališka igralka.

Vaše blagorodje!

Uljudno prosim, da bi mi s
poštnim povzetjem doposlala en
lonček lasnega mazila.

Gvido grof Starhemberg,
Kupösd.

Blag. gospa Ana Csillag!

Blagovolite mi Vašega presku-
šenega mazila poslati še 1 lonček.
Jaka Girardi pl. Ebenstein,
Trient.

Blagorodna gospa Ana Csillag!

Dunaj!

Na ukaz Njene ekselence gospe pl. Szögyeni-
Marich prosim, da mi pošljete en lonček Vašega
izvrstnega mazila za 3 gld.
Sprejmite ob jednem zahvalo. Gospa grofinja
se je o vsemu mazila izrazila jako pohvalno.
Z odličnim spoštovanjem

Frida Giesa,

komorna gospa Njene ekselence

Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi pošljete en
lonček Vaše izvrstne pomade za
lasi.

Grofica Vilma Metternich,
Grad Rubein p. Meranu, Tirolsko.

Blag. gospa Ana Csillag!

Pošljite mi po povzetju 1 lon-
ček Csillagovega mazila za raščo
las kojega sem že imela.

Splošnovanjem
Kneg. Hohenlohe rej. kneg. Solm.

Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi Vaše slavno
znane lasne pomade pošljete še
en lonček.

Mejnigrof A. Pallavicini,
Abanij Szemere.

Gospa Ana Csillag!

Za še enkratno pošiljatev enega
lončka Vašega izvrstnega mazila
za lasi prosim
Kneginja Karlova Cöthen
(Anhalt).

Vaš. Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim Vas, da mi po poštnem
povzetju pošljete še en lonček
mazila za lasi.

Splošnovanjem
Baronica Baselli, Enns,
Westbahn.

Blag. gospa Csillag!

Slisal sem že mnogo dobrega o
Vašem čudodelnem mazilu, vsled
česar Vas uljudno, da mi kretom
pošte pošljete dva lončka.

Vas lepo pozdravlja
Antonija Welonter,
Gorica.

Bekony-Sz. László,

Gospa Ana Csillag!

Pošljite mi po poštnem pov-
zetju dva lončka Vašega presku-
šenega mazila za lasi.

Grof Em. Esterhazy star.

Vaše Blagorodje!

Pošljite mi po poštnem pov-
zetju en lonček Vašega preskuše-
nega mazila za lasi.

Grofica pl. Wurmbbrandt,
Birkfeld.

Blagorodna gospa Ana Csillag!

aj.

Prosim, da na spodnji naslov blagovolite po-
slati za ekselencu gospe grofice Kichmansegg,
namestnico na Dunaju, Gosp. ulice 6, 3 lončke
pomade po 2 gld. za ohranjenje lasij, katere je
izkazala dobre vspehe.

Splošnovanjem

Irma Pletzl,

komorna gospa Njen. ekselence.

Stavbinsko
podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko
podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delalnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele
starbe in izložna okna na vrteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega
pohištva v vseh zlogih. — Podori mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete,
od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice,
ograje, žične mreže, železne zateornice na vrteno itd. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

----- Zalogo lesa -----

za mizarje in stavbe

kakor tudi

= ZALOGO „PORTLAND“ CEMENTA =

ima

G. Sivitz — Komen (na Krasu.)

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporočila svojo zalogo jestvin kolonijalij,
vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega.
— **Najfineje testenine**, po jako nizkih cenah,
ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja na-
ročeno blago tudi na deželo na debelo in
drobno. — **Cenike razpošilja franko.**
Priporočila se pri najsolidnejšem delu in
o zmernih cenah.

Gostilna „Al Transwaal“.

prej „Antico Gobbo“ Via dello S
(nasproti Drejevi pivovarni)

Podpisani priporočila I. vrste istrska, vi-
pavska in dalmatinska vina, refošk, kraški
teran, Opolo, prosek, nadalje Dreherjevo
pivo, Plzensko in Spaten v botliškah.
Domača kuhinja vedno pripravljena.
Kroglišče. Svojim rojakom se toplo pripo-
roča

Fran Benčič, krčmar.

Važno oznanilo!

Podpisani smatrajo si v dolžnost javiti
slavnemu občinstvu, da so **dalmatinska**
črna, bela, Opolo in **istrska vina**, ki se
prodajajo v njihovi zalogi v Trstu, ulica
delle Legna št. 6 (v dvorišču), analizovana
in stavljen pod **stalno kontrolo zavoda**
za kemično analizovanje, ovlaščenega
od c. kr. avstrijskega ministerstva
za notranje stvari. Zato se stavlja na
vse sode in boteljke kontrolna in garancijska
znanka za pristnost vina. To določbo je
izdalo visoko c. kr. ministerstvo za notranje
stvari radi pregoštega kvarjenja vina, ki
stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kdor si torej vkupi vino v naši zalogi,
je gotov, da se v njem ne nabaja drugih
snovij, nego da je vino čisto in naravno, da
se sme z mirno vestjo dati bolnikom in
in konvalescentom, vsled česar se mora za-
htevati vedno le garancijsko znamko.

Z vsem spoštovanjem

Braća Buj,
Split-Trst.

Vezovnik Vekoslav

mesar

v „Slovenskem domu“

— na trgu sv. Jakoba šte. 3

priporočila cenj. slovenskemu občinstvu
svojo mesnico. Cene zmerne. Postrežba
točna.

Svoji k svojim!

Konrad Jacopich

trgovec z jedilnim
blagom v Trstu,
Piazza Barriera priporočila svojo zalogo jestvin, koloni-
jalij, navadnega in najfinejšega olja, najfineje te-
stenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako
nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na de-
želo na debelo in drobno. Ceniki franko.

Skladišče vina

ulica Acquedotto št.
23. Prodaja vina v
sodih in buteljkah, Fine pašne in dezertne vina na
debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in
konkurenčnih cenah.

Pekarna in sladčičarna

Jakob
Jellen.
v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporočila 3 krat
na dan svež hruh in velik izbor sladčic. Sprejema v
pečivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Za-
oga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih
aparatur.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati
modre, umetne roke in noge, berglje, erni-
nični pasovi, elastični pasovi in nogovice,
suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati
za umetno dihanje ter predmeti za bolnike.

Zaloga

predmetov za kirurški zdravljenja, angleški
predmeti od gumi in nepremočljivih snovi.

Proti

kašlju in kataru

kakor tudi proti

- - hripi (influenca) - -

naj se uporabljajo edino le
katramne pastilje Ravasini
skatljica po 80 stotink.

Proti

zagrljenju in grlobolu

se priporočajo

Ravasinijeve pastilje

od ogolunjene sladke škorje

skatljica po 60 stotink.

Vdohiva se v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

kakor tudi v lekarni Piccola Jeroniti, Luciani, Vi-
tali & Vardalasso; v Reki: lekarna Prodani; v
Gorici lekarna Cristofaletti in Pontoni.

Spoštovane slovenske gospodinjice!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Metodijevo

cikorijo.